Ч. 45 (14.293). Львів, пятниця 28. лютого 1936. Opłata pocztowa opłacona ryczałtem. Рік LVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 504.060, 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло" Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 доляр, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41.
„ Друкарні: 229-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

В справі привернення діяльности молочарських організацій у Заліщиччині.

В справі припинених у діяльности молочарських збірниць у *Цапівцях* і *Садках*, заліщицького повіту, вніс пос. д-р Степан Баран інтерпеляцію до міністрів: справ внутрішніх і хліборобства та земельних реформ на засіданні сойму дня 7. лютого п. р., а в справі розвязання чи так припинення у діяльности молочарських збірниць у *Хмелеві*, *Лятачі*, *Дорогичівці*, *Сверщківцях* і *Шутроминцях*, заліщицького повіту, таку саму інтерпеляцію на засіданні сойму в дні 21. лютого ц. р. Надто пос. д-р Ст. Баран інтервеніював у цій справі особисто у тернопільського воєводи. Крім цього провід Української Парляментарної Репрезентації порушив цю справу безпосередньо у центральному уряді і є надія, що діяльність помянутих молочарських клітин Маслосоюзу на терені заліщицького повіту буде привернена (декуди вже привернена).

Японський уряд опанував ситуацію.
але оминає проливу крови.

ТОКІЮ, 27. 2. ПАТ. Як подає Авас, опівночі ситуація представлялася ось як: Найвища воєнна рада перебувала в головній кватирі жандармерії. Відділи, вірні урядові, окружили дільниці, де окопалися повстанці; у решті міста панував спокій.

ПАРИЖ, 27. 2. ПАТ. Кореспондент „Ле Пті Парізієн" з Токіо описує ситуацію ось як: Збунтовані частини все ще займали будинки міністерства, команди поліції та деяких інших урядів. Уряд має за собою токійську залогу та моряків дивізії Югавара, що прибула вчора пополудні. Сьогодні ждуть у Токіо першої ескадри, в Осака — другої. Цісарська гвардія має силу одної дивізії. Вуличний рух привернений, крамниці та банки відчинені, лише біржа замкнена.

ОФІЦІЙНИЙ КОМУНІКАТ ПРО ПЕРЕВОРОТ.

ТОКІЮ, 27. 2. ПАТ. Агенція Домеі оголосила вчора ось який комунікат міністерства війни: Сьогодні рано коло 5 години кілька ґруп молодих старшин заатакувало: 1) резиденцію прем'єра Окада, якого вбили; 2) мешкання сторожа тайної палати адм. Саіто, якого теж убили; 3) мешкання шефа військових шкіл ген. Ватанабе, якого теж убили; 4) віллю бувшого сторожа тайної печати гр. Макіно, якого доля невідома; 5) урядове приміщення маршала двору гр. Сузукі, якого важко ранили; 6) приватне мешкання міністра фінансів Такагаші, якого важко ранили; 7) видавництво „Асагі-Шімбун".

Збунтовані старшини заявили у відозві, що рішили усунути з окруження цісаря скорумповані особи, що нищили національну політику в порозумінні з політ. партіями та бюрократією. Старшини хотять виконати обовязок супроти престолу, піддержуючи справжню національну політику.

В обличчі таких випадків міністерство війни проголосило воєнний стан у Токіо, а міністерство маринарки стягнуло першу ескадру до Токіо, другу до Осаки. В четвер прибуде до Токіо морська піхота з Йокосуки; ждуть теж морських частин з Йокогами. Винятковий стан проголосили в год. 15; у місті панує спокій.

ЛЬОНДОН, 27. 2. ПАТ. Представник японської амбасади заявив Райтерові: Вчорашні події у Токіо не повинніб вплинути на закордонну політику Японії. Гірота лишається на становищі міністра закордонних справ.

ВІДГОМІН НА ЛЬОНДОНСЬКІЙ БІРЖІ.

ЛЬОНДОН, 27. 2. ПАТ. Японський переворот викликав тут поважне враження, але не паніку. Японські папери впали, але небагато; йде про те, щоб запобігти дальшим несподіванкам. Єн дещо впав, тому що в особі міністра фінансів Такагаші згинув великий противник девалюації. Ціни товарів залишились без зміни. Слід сподіватися поважного впливу японських подій на китайські папери з огляду на можливість гострих японських виступів на континенті.

ВІЙСЬКОВІ КРУГИ ТАКИ ГОРОЮ?

ТОКІЮ, 27. 2. ПАТ. Найвища воєнна рада зібралася коло год. 10·30 рано у цісарській палаті. Як подає Авас, вислід останніх подій буде корисний для армії, дарма, що переворот не повівся. Припускають, що, користуючись воєнним станом, армія здійснить свої два домагання: утворення уряду національної єдности та контроля публичної опінії.

ГЕРОЙСТВО ЖІНОК.

ТОКІЮ, 27. 2. ПАТ. Райтер описує відважну поставу графинь Саіто та Макіно підчас вчорашнього перевороту. Жінку адмірала Саіто ранили, коли вона боронила свого чоловіка перед напасниками, що вдералися до дому. Графиня Макіно боронила до останньої хвилини доступу до своїх кімнат. Вона намагалася здержати напасників, запевнюючи їх, що її чоловіка нема дома; тимчасом він утік бічним входом.

ТВОРЯТЬ НОВИЙ УРЯД.

ТОКІЮ, 27. 2. ПАТ. Як подає Домеі, міністром фінансів заіменували дотеперішнього міністра торговлі Махіду. У цісарській палаті відбулася надзвичайна нарада: розглядали внутрішню ситуацію та засоби, як здавити бунт. Крім мікада брали участь усі цісарські дорадники та міністри. Тимчасовий премієр, дотеперішній міністер внутрішніх справ бар. Ґото, зголосив сьогодні рано димісію, але на прохання мікада погодився залишитися зі всіми міністрами, доки не повстане новий кабінет. Міністри та інші достойники провели ніч у цісарській палаті на нарадах. Мікадо просив найстаршого японського державного мужа кн. Саіондзі висловити думку дотично майбутнього уряду. Адмірал Кандзікато конферував з членами воєнної ради у справі творення нового кабінету. Кружляють теж чутки, що новим премієром буде кн. Коное.

ПЕРЕГОВОРИ З ПОВСТАНЦЯМИ.

ЛЬОНДОН, 27. 2. ПАТ. Райтер повідомляє з Токіо: Високі військові достойники переговорюють з повстанцями. Здогадуються, що уряд намагатиметься розбити повстанців силою хіба тоді, як усі інші засоби заведуть.

ШАНГАЙ, 27. 2. ПАТ. На основі чуток з японських джерел сподіються, що не дійде до боїв між урядовими військами та повстанцями, що є готові залишити державні забудування.

ТОКІЮ, 27. 2. ПАТ. Після конференції у цісарській палаті ґенерали Аракі та Мазакі виїхали до головної кватири повстанців та зажадали, щоб повстанці залишили держ. будинки. Провідники повстанців заявили, що підчиняться волі уряду, якщо повстане кабінет з мілітаристичними тенденціями. На всякий випадок здержаться від кроків, що наражувалиб життя населення міста. Рівночасно ген. Уеда поїхав до хорого шефа ґенеральної булави кн. Каніна, щоб він затвердив плян політики та боєвих операцій супроти повстанців.

Страх
перед утратою хліба.

Львів, 27. лютого 1936.

Всі теоретичні міркування на тему політичного обличчя, ролі й характеру українських парляментарних репрезентацій Галичини й Волині у цьому соймі — блідвуть при розгляді конкретних виступів представників тих репрезентацій на парляментарному терені. Тому сьогодні не будемо ні слова повторяти з того, що було на цьому місці сказане, починаючи від редакційної статті „Чи можлива спільна парляментарна репрезентація?" („Діло" з 18. X. м. р.) до вчорашньої статті д-ра Ст. Барана включно. Ці рядки пишемо під враженням жалюгідного видовища, якого свідком був сойм у вівторок 25. ц. м.: коли на чужонаціональному варшавському терені знову виступили два українці з титулами послів волинської землі, знову обкидали болотом своїх галицьких земляків та знову поклонились у пояс своїм польським панам, заклинаючись: ви їм не вірте, ми кращі й вірніші...

Не будемо шукати історичних анальогій таких найбільш ганебних подій, що їх тільки можна собі уявити. Тут не річ у політичних розбіжностях. Тут взагалі політикум ніпричім. Бо приймім напр., що галичани (галицькі парляментарі) поборюють ту політичну систему, яка відома як волинська система, введена і послідовно далі ведена теперішнім тамошнім воєводою, а волиняки (волинські парляментарі) ту систему боронять. Воно моглоб у світлі фактів видатись диво глядом: можнаб дивуватися, як можна боронити той стан річей, в якому нема місця для українського шкільництва, для самостійної української економіки з рідними надрірними органами, в якій нема місця для звязку і гармонійної співпраці з рідними — хай навіть окремими — анальогічними культурними установами та громадськими організаціями в Галичині. Але чейже навіть і серед таких умовин прихильники волинської політ. системи моглиб найти політ. арґументи: що будуччина української Волині виграє радше на такій політиці, ніж на експанзії українських культурних і господарських галицьких установ поза сокальський кордон, — що українська потенціяльна енергія проявляється на Волині у таких-то формах і видах і що галицькі методи у таких-то точках невірні. Остаточно можнаб і таке становище займати: вонo булоб з нашого погляду неправильне, шкідливе, навіть для національних інтересів злочинне, — але булоб становищем *політичним* і боротьба йшлаб на площині *політичній*. І п. П. Певний та його товариші булиб тоді політичними діячами, які заступають якусь політичну платформу і поводяться, як — політики, як громадяне. Але щож діється, яку позицію вони займають, як вони проявляють своє „кредо", як вони на такому суто-політичному терені, як сойм, поводяться? *Ллються* ці своїх галицьких земляків, *обвинувачують* їх найпоганішими доносами та — *відмежуються* польській стороні такими злобами, яких не вживає мабуть

ніодин неграмотний гуцул, що його возять до Варшави на показ, як екзотичну викопалину.

Це ніяка видумка. Адже п. Тимошенко — не якийсь анонім, а діяч з іменем, недавній ще професор Господарської Академії у Подєбрадах, — в обороні свого становища наводить такий аргумент, що він ще у 1905. році тільки й мріяв, що про самостійність… Польщі. І *ми знаємо*, що були польські патріоти, які обурювались на такий вислів п. Тимошенка: але *лизунство має ту питому рису, що не знає меж і затрачує почуття міри.*

Три дні тому знову п. Певний одним віддихом говорить: „…Від того моменту (травневого перевороту) починається зменшування впливів українських політичних діячів із Східної Галичини; від того часу починається на Волині безоглядна боротьба з тим, що є анархією і знаряддям у руках ворогів наших і Річипосполитої". Але на тій клеветі не досить. П. Певний денунціює галичан, що вони вітали большевика Скрипника у Львові, денунціює українську кооперацію, денунціює УНДО, що воно „шукало підтримки у непольських чинників". І замість висувати свої постуляти, постуляти української національної політики на Волині, п. Певний „вичисляє все те, що Польська Держава зробила для українського населення" („Ґаз. Польска" з 25. ц. м.). А його товариш, посол Скрипник, іде ще далі: він пригадує галичанам і Відень і радянофільство і кидає громи навіть на УГА за перехід до Денікіна, а все це — з трибуни польського сойму у Варшаві, все це у характері українського посла при безпосередньому виконуванні своїх посольських обовязків!!

Виринає сумнів: чи варто нашим галицьким послам вдаватись у полеміку з *такими* виступами і з *такими* противниками. В найгіршому випадку не їм слід відповідати, а понад їх головами, під відповідальною за них адресою. Тому добре сталося, що голова УПР короткою заявою останню соймову полеміку закінчив і мабуть та заява вистане й на будуче. Не слід перешкоджати людям, які оп'яніли зі страху: *зі страху перед утратою хліба*, що його не дісталиб на випадок упадку згаданої волинської системи. І страх їх теж даремний: бо одиниці, які борються за хліб доносами і лизунством, завжди у наших сумних часах якесь тепле пристановище собі знайдуть. Ніхто їм такого хліба не завидує. Бо донощиками й лизунами можна послугуватись, але шанувати їх не можна. І ми не маємо ніяких сумнівів щодо справжньої оцінки, якою втішаються пп. Тимошенки, Певні і Скрипники по польській стороні. Ті оплески, які вони викликують своїми виступами, є проявами вдоволення маленьких людців, які радіють, що вдалася стара штучка: „пусьць русіна на русіна". Але ми певні, що таки є серед польського громадянства і польської керманицької політичної та культурної еліти численні одиниці, яких бере гидь при зустрічі з двома найнікчемнішими проявами людської вдачі.

Уживану одіж, білля, обуву мужеську, жіночу, дитячу для інвалідів, вдів і сиріт приймає
УКТОДІ, Львів, Потоцького 48.
З провінції висилайте почтою. У Львові відберемо самі за писемн. повідомленням.

Що справді діється в Совітах?

Прага, лютий 1936.

Праська „Народні Політіка" принесла цікавий допис про те, що діялося в Покавказзі літом і восени минулого року. Допис написаний за найновішими відомостями від утікачів з Сибіру до Манджу-Ко, її автором є кубанський українець др Федорів, що тепер живе на еміграції в Чехословаччині. Допис такий характеристичний для дійсних настроїв „спокійного і вдоволеного" населення „большевицької батьківщини", що ми дозволимо собі подати його нашим читачам майже в дослівному перекладі:

„Хоча совітська влада перед трьома роками кріваво здушила протибольшевицьке повстання на Кубані, хоча виселила майже ціле тутешнє населення на Далекий Сибір і в північні тундри, у Покавказзі все ще ведеться дальша завзята боротьба проти Совітів, яка часами приймає навіть форми зорганізованих явних повстань. Совітська влада старається все те закрити перед світом або в найгіршому випадку представити як маловартні, дрібні події. Лише той, хто пильно слухає совітське радіо і читає уважно совітську пресу бачить, що на Кавказі все ще щось діється. Про те, що діялося на Покавказзі літом і восени минулого року інформують найкраще ті відомости, які дістала кубанська еміграція від своїх земляків, яким вдалося втекти з Сибіру до Манджу-Ко.

Тифліське ГПУ відкрило велику і сильну організацію, якої завданням було повалити совітську владу на Покавказзі. Ця організація мала тісні звязки з подібними організаціями сусідних народів і таким чином творила гейби якусь федерацію, ніби якийсь центральний провід, де були представники всіх кавказьких народів.

Про істнування цієї організації ГПУ, при допомозі зрадників і провокаторів, знало вже давно, але своїм випробованим способом дало організації можливість розвитку, щоб розкрити її щойно тоді, коли буде зріла до виступу. При допомозі цих агентів-провокаторів ГПУ дізналося теж про те, що організація має звязки з земляками за кордоном, а головно, що вона через Іран і Царгород має звязки з козачими і кавказькими антисовітськими організаціями в Західній Европі. Такі організації істнують у Парижі, у Варшаві, в Царгороді, а найсильніша у Швайцарії. До часу визнання СССР Чехословаччиною центр цього антисовітського руху був у Празі, але пізніше перенісся до Болгарії. Восени минулого року відбувся на кордонах трьох держав зїзд козачих протисовітських організацій, на якому вибрано новий провід з донським козачим сотником Куділовим на чолі. Є це той донський козачий герой, про якого з признанням пише навіть совітський письменник Шолохів у „Тихому Доні".

Всі ці козачі антисовітські організації є між собою в тісному контакті, взаємно собі помагають, мають свою пресу і чимало на все готових членів. Але і Совіти не сплять. Одного разу вдалося їм переловити грузина-курієра з шифрованими відомостями і так довідатися про істнування та працю сильної організації, якої головним завданням є повалити совітську владу і створити могутню федерацію мусулманських, козачих і кавказьких народів від Казані через козачі землі і Кавказ аж до турецьких кордонів.

Така концепція не є нічим новим. Вже 1917. р. всі европейські козаки і гірські кавказькі народи утворили були федеративну державу — Південно-східний Союз, а закавказці ще й свою федерацію. Йшли вже переговори про федерацію обох цих союзів з Україною. Тепер ішло вже лише про повне обєднання обох цих союзів.

Совітська влада постаралася добути адреси еміґрантів в Царгороді й зажадала від Туреччини допомоги в розкритті їхньої діяльности. Турецька влада на це погодилася і ревізії, переведені у цих еміґрантів, дали позитивні висліди. Прийшли великі арешти між інтеліґенцією і робітництвом, а головно між молодю Покавказзя та цілого Поволжа. Нпр. у Казані переведено ревізії у всіх мусулман і багато з них арештовано. Найбільше арештовано духовних. Такі ревізії й арешти переведено теж в Узбекистані, в Середній Азії і на кірґізько-козачих землях. Навіть самому Енукідзе, правій руці Сталіна, закидали, що він не лише знав про таку організацію, але що з нею симпатизував, а тому переведено масові арешти і в самій Москві — особливож, коли показалося, що організація мала всюди своїх аґентів, які її інформували про все, що діється в центрі совітської влади.

За кілька днів по всіх цих ревізіях і арештах найдено в Тифлісі проклямацію, в якій центральна управа організації подавала до відома, що „Після арештування провідників організації прийшли нові провідники і що праця над визволенням від червоного ярма піде далі безупинно. Навіть найтяжчі переслідування не зломлять сили народнього гніву а нові борці виповнять прорідженні ряди".

Після всього того московський центр перевів великі зміни в державному апараті на місцях і створив контрольний орган на чолі з Ждановим і Андрієвським, вірними слугами Сталіна. Ці вони дістали такі повновласти, що від їх рішень не було ніякого відклику.

Самособою, що Совітам ціла ця історія була не на руку. Тимбільше, що це було саме в часі „женевських успіхів". Ще й тепер переслідування цього цілого визвольного руху ведеться дуже таємно. Всі пресові референти совітських посольств дістали приказ впливати на світову пресу, щоб вона всі ті події в СССР не „перебільшувала" і представляла їх як „малі непорозуміння, викликані підплаченими аґентами ворогів СССР". Совіти не хочуть, щоб про те все дізнався світ саме тепер, коли ситуація на Далекому Сході „трохи їх нервує". А тимчасом нема дня, щоб довгі поїзди не везли на Сибір тисячі збідованих і обдертих виселенців з неспокійних теренів. Але і там на Далекому Сибірі ці виселенці не дають спокою совіт. владі. Совіти бояться, щоб тільки вони не мали знову звязків з сильною козачою еміґрацією в Манджу-Ко і в Китаю, тимбільше, що ця еміґрація находить для своїх політичних змагань повне зрозуміння японців. Увесь цей цікавий допис кінчиться такими словами автора:

„Цікаво, що і російські націоналісти, які ще не покинули своєї боротьби зі Совітами, шукають тісного звязку з визвольницькими козачими організаціями і признають їх право на вільне, самостійне життя. Також військові російські кола на еміґрації працюють спільно з козачими отаманами в надії, що їх визвольна праця принесе бажані успіхи. З цього видно, що сучасна міжнародня ситуація є така, що викликує тим завзятішу працю всіх тих, що творять спільний фронт проти совітського гнету від Чорного Моря аж по Далекий Схід".

М—я.

„Зелений тиждень" у Берліні.

(Власна кореспонденція з Берліна).

Сучасна Німеччина має для хліборобського стану три цілодержавні урядження: **обжинкове свято** (Ернтеданкфест) на Бікеберґу — єдність селянства з природою, всім народом і його проводом, **державний селянський зїзд** у Ґослярі (Райхсбауернтаґ) — підстави світогляду, станової та господарської політики селянства, **зелений тиждень** (Ґріне Воxе) в Берліні — зрозуміння характеру й ваги селянства для народу, держави і господарства взагалі. Не є тут суттєве, хоч дійсно має місце, виставлювання машин для хліборобів, рішуче нема тут характеру показового ярмарку.

Цьогорічна, 4. з черги вистава відбулась по традиції у берлінській дільниці Віцлебен коло радіовисилкової вежі (Функтурм) на площі 43.500 кв. м. Число відвідувачів постійно зростає: 1933 р. було 200.000, тепер понад 1/4 міліона! На вступному принятті для преси говорили про організацію та значіння цьогорічної вистави її директор та представники міністерства хліборобства й державного ловецького союзу.

З технічного боку вистава була приступна і зрозуміла кожному, але мала вдоволяти й фахово інформованих, давати добрий перегляд, викликати зацікавлення, врізуватися в память. Для цього величезні діяграмові картини, мало чисел, згущення в декілька основних рис. Напр. вигоди для селянства з заведення постійних цін на хліборобські продукти: два спекулянти, ніби чорти, вертять курсами на збіжжя в пеклі у вигляді не то блискавиць, не то курсових діяграм з острими вихилами згору та спадами, зате на постійних цінах лагідне тло для рівних ліній — це ефектовна картина для загалу. Хто ближче справою цікавиться, найде дальші ілюстрації впливу цієї постійности цін на пересув від наймованих сезонових чужих робітників до рівномірного розложення праці у постійних, осілих сільських робітників на цілий рік, найде далі статистичність питань про селянство й взагалі сільське робітництво і т. д. З окремих ідей та картин цікаві напр. „цукрова щадниця" (господиня сипле туди цілий рік цукор за вільні гроші, вислід — перерібка всього німецького збору овочів і ягід), перехід корови крізь молочну контрольну книгу та покриття запотребування масла, подібно смальцю через поширення олійних рослин і краще годування свиней, — це й основні різниці між хліборобською продукцією та фабричною.

Популяційні й расові питання у відношенні розвитку для села й міста, ілюстровані дуже оригінальними таблицями та приладами. Актуальність військових питань зазначується частинно м. ін. також в окремому циклі германського хлібороба-вояка. Цікаві також порівнання військової здатности між містом і селом. Подібне порівнання є і для безробіття. Поширення дрібних городницьких поселень для Німеччини дуже характеристичне. Діяльність армії праці (Арбайтсдінст) та здобування плодючої землі з невжитків, болота і приморських плавнів ілюстровані широко. В природничім відділі досить доказів корисности деяких птахів пов[illegible]

…картинного унагляднення виплів їхніх шлунків — скільки пожирають шкідників. Далі боротьба зі шкідниками, фальшування природи на фотографіях і под. Товариство Охорони Звірят показує не сентиментальні історії про котиків і комарків, тільки наслідки поганого догляду над господарською худобою. Окрема вистава ловецьких трофеїв і мисливського господарства, крім того новинок і машин для господарства, селянської літератури, вина, псів і домашньої птиці.

Іван Вербицький дістав безтермінову відпустку.

З вязниці в Равічі випустили на днях політичного вязня *Івана Вербицького*, що під замітом убевства кур. Собінського був засуджений двічі на смерть і потім помилуваний на 15 літ. Вербицький сидів у вязниці 9 літ (від 17. І. 1927.) і тепер приїхав на безтермінову відпустку до своєї мами у Львові.

До ревеляцій про чортківський пролом і червневу офензиву УГА.

Спроба аналізи джерельних вісток.

У статті „Правдива правда про чортківську офензиву" („Діло", ч. 31) подав б. начальник Пресової Кватири в Начальній Команді УГА і б. редактор військового органу УГА „Стрілець" п. Гр. Микетей відомости про те, хто був ініціятором чортківського пролому. Але в цій статті автор оперся виключно на своїх спомина[х] та деяких числах „Стрільця", тому в деяких його твердженнях стрічаємо мимовільні помилки.

Перш за все кривду робить п. Микетей тим нашим мемуаристам, що писали про чортківський пролом, коли пише: „Те, що ініціятиву, плян наступу й сам чортківський пролом наша мемуаристика приписала невірно ген. Грекову, треба уважати за крайню легкодушність та за легковажне відношення до справ, які вимагають застанови, обєктивізму і їх простудіювання". В дійсности ніхто з наших мемуаристів не приписував ген. Грекову ініціятиви червневої офензиви; тільки ген. Омелянович-Павленко пише, що оперативний наказ до наступу виготовив Льобковіц при участи Льонера. Омелянович-Павленко оповідає, що Курманович вже 7. червня занедужав, повернувшись із фронту, й через те оба вони рішили, що обовязки начальника штабу тимчасом перебере Льобковіц. Зі звідомлення п. Микетея виходить, що щойно 8. червня занедужав ген. Курманович після повороту з фронту. Очевидно, з уваги на суперечність у твердженнях Омеляновича-Павленка і Микетея для вирішення цього питання міродатний буде голос самого ген. Курмановича.

Незрозуміле для мене те, що п. Микетей дає вислів свому здивуванню при наведенні наказу ген. Грекова з дати Новосілка дня 9. червня 1919: „В щасливий для Галицької Армії день (sic! — вислів п. Микетея), славний побідою під Чортковом, я приняв на себе безпосереднє (sic! — вислів п. Микетея) командування військами". Цей документ був друкований у „Стрільці", якого редактором був п. Микетей і тоді певно його зміст не викликував ніяких здивувань. І тепер не викличе цей документ здивування у того, хто перегляне інші історичні матеріяли. Греків вже 8. червня, себто в день чортківського пролому, після одержання д-ром Петрушевичем телеграми з Начальної Команди УГА про чортківську перемогу міг згодитися приняти командування армією. Ген. Омелянович-Павленко оповідає про останній свій день командування Галицькою Армією ось що: „Рано 8. червня Чортків був у наших руках. Перемога була повна й блискуча: ми захопили всю артилерію й обози ворога. Щодо трофеїв — це наша найбільша перемога за цілий час кампанії. В 1-ій годині я був у Чорткові та в супроводі полк. Вольфа обїхав усі боєві частини цього напрямку... Тут-же на місці дав я необхідні оперативні розпорядження для дальших операцій. Після обіду разом із старшинами, в 5-ій годині я відїхав до Н. К. — Там мене чекала новина... Президент Петрушевич повідомив мене, що він тепер є диктатором З.НУ.Р. і в силу своїх уповажнень призначає ген. Грекова начальним вождом". Справді Омелянович-Павленко мусів дістати щойно 9. червня це повідомлення диктатора ЗУНР, бо ще того дня дуже рано стрічав його в ролі начального вожда в Улашківцях отаман д-р Степан Шухевич. Але проте не може бути сумніву, що Петрушевич, готуючись до перебрання диктатури, заздалегідь підібрав новий склад Начальної Команди УГА, хочаб з огляду на задумане групою старшин Н.К. УГА проголошення дотеперішнього шефа штабу полк. Курмановича диктатором, про що уряд ЗОУНР в Заліщиках певно довідався. Очевидно, накази уступаючого й нового начального вожда та відозва диктатора були видані після реорганізації уряду й Начальної Команди УГА, себто 9. червня.

Д-р Микола Андрусяк.

(Докінчення буде.)

С. СЕВЕРИНА ЧСВВ. 8)

МІЖ ЗЕМЛЯКАМИ ЗА ОКЕАНОМ.

У Дітройті. — Між черницями. — Грудка землі.

До Дітройт їхала я експресом яких 16 годин. На двірці оглядаюсь за о. канонік[ом] Сембратовичем, що мав на мене чекати. Його нема. Іду до приходства. За 10 хвилин приїжджає о. Сембратович. Ми знайомі від 1919 р. Завдяки його впливам ми позбулися з ґімназії військових мешканців і сироти у наших сестер при вулиці Потоцького перестали голодувати.

Зустрів мене легкий докір, чому не зачекала я на двірці. Пішли ми на Службу Божу. Церква близько, площа гарна; аж проситься, щоб там побудувати українську школу.

Мешкала я у французьких контемплятивних черниць Непорочного Зачаття. Одна з них говорила по французьки, одна слабо по німецьки, а всі по німецьки. Вони знали українців.

У розмові хвалили українську молодь за її гарну поведінку і прегарний спів. Тут мешкала я тиждень і чекала на приїзд п. Курилло, голови тамошнього Союзу Українок; вона виїхала на конвенцію до Ню Йорку вибирати голову Союзу Українок для цілої Америки. Без неї я не хотіла підготовляти вистави.

Черниці визначалися глибокою релігійністю, високою культурою та гостинністю. У товаристві о. Сембратовича оглянула я ще й другий манастир. Це вже щось відмінного. Черниці утримують жіночий університет, де працюють вони самі і деякі професори. Заїхала я туди ввечір. Частина їх городу освічена електрикою. У парку окреме місце призначене на театр. Саме тоді студентки грали драму Шекспіра перед закінченням шкільного року. Багаті, оригінальні костюми на тлі зелені, при відповідному освітленні виглядали чарівно й переносили людину в якусь дивну країну казок. Гостей повно, всі крісла заняті. Мене запросили оглянути цілу інституцію. Я, як звичайно, думала про нашу любу молодь. Чому вона не має таких величавих огородів? Чому вона не може проводити своєї весни у такій безжурности? Зірки мерехтіли, відповідали: „Ваша молодь кує долю майбутніх поколінь, їй треба гарту духа, а цей виковується у важкій боротьбі...".

Другого дня зголошуємося у канцелярії. Входить д-р Р. У його товаристві входимо до викладової салі. Студентки сидять у вигідних кріслах, кожне крісло має з лівої сторони вигідне поруччя, на якому можна писати, тому столи тут зайві. Студентки вбрані невибагливо. Їх поведінка свобідна, але чемна.

За обідом засипую ректора питаннями про американську молодь. „Чи ваша багата молодь задумується над життєвими проблемами? Чи спочуває з бідними, що терплять? Чи думає над тим, що соціяльне питання ще не розвязане, бо є міліони безробітних?" і т. д. і т. д.

Наша молодь цікавиться питаннями не тільки американськими, але й европейськими. Молодь всюди однакова, вражлива на людську кривду, на яку реагують одні більше, другі менше, але байдужа вона не є.

Оглядали ми пансіон, де мешкали студентки, каплицю, робітні, кабінети, сад. Все величаве; кількадесять акрів огороду засадженого деревами: багато дерев у повному розцвіті, цілі простори квітів, — (тоді цвило десять тисяч тульпанів). Черниці серцем і душею віддані молоді. Це жінки з вищою освітою, багато з них має доктората, а були між ними також габілітовані черниці.

Після повороту п. Курилло з Ню Йорку, порозумілася я з іншими панями й уладила в Дітройт дві вистави з двома відчитами. Як в інших містах, так і тут вистави не пройшли без сліду.

Перед виїздом з Дітройт зайшла я до професора вищої школи Королишина; в нього стрінулася я з директоркою музею, яка цікавилася нашим рідним мистецтвом. Вона переглядала альбоми з вишивками і запросила мене від осінь з виставою до дітройтського музею. На жаль, я мусіла вертатися домів.

У проф. Королишина зібралося нас багато, розмова йшла як звичайно, про старий край. У них ціла родина музикальна. Мати співає, доня, студентка консерваторії, заповідається на піяністку. Вона почала грати; понеслися звуки музики Шопена. Кінчає грати. Сидимо мовчки. Заспіваємо щось для нашої гості, щоб нас згадувала у старому краї. І при супроводі фортепіяну пані дому відспівала Франка-Лисенка: „Не забудь юних днів". Господи! Чи думали Франко й Лисенко, що їх пісні будуть духовою поживою на далекій чужині?

Потім говоримо про всячину. Старші оповідають, як тужили за Краєм, як важко боролися між чужими, тепер їм добре; але відчувають якусь пустку, чогось їм недостає, все їм привиджується рідна земля.

Нараз затихло. Отець Сембратович оповідає. Зайшов до одної еміґрантської родини. Батьки й двоє дітей, син з донечкою сиділи при столі. Отець звернув увагу, що ізза одного образа визирав кінець вишиваної хустини. „Що це таке?" — запитав господарів. Батько спитав матері, які дитина була сьогодні чемна. Діти спаленіли. Вони знали вже, що це значить. Хлопчик був нині чемний і він покаже нам, що там сховане. Хлопець прибрав святочний вигляд, станув на кріслі й витягнув ізза образа маленький узол. Батько взяв його в руки, помалу розвинув і показав свої дорогоцінности: там була грудка чорної землі та ножик. Цей ножик — розказував — дістав від батька, як пас худобу, і вирізував ним сопілку з верби. На сопілці любив виґравати ріжні співанки, аж долина ходила. Коли їхав за море, не хотів нічого, взяв грудку землі, ножик і хустину, яку подарувала йому мама. „Це мій скарб, землю кинуть мені на домовину, хустину дадуть під голову, а ножик лишу на памятку синові, може колись ним різьбитиме".

(Докінчення буде.)

Чого хоче хліборобство

від міністерства промислу і торговлі.

Промова пос. Василя Болюха, виголошена на засіданні сойму дня 25. лютого ц. р.

Польські промислово-торговельні кола вважають оборону хліборобством своїх слушних інтересів за замах на інтереси торговлі і промислу. Так воно не є.

ХЛІБОРОБСТВО І ПРОМИСЛ.

Хліборобство завжди змагає до господарської рівноваги в усіх галузях господарства. Отже не тільки в інтересі самого хліборобства є пристосування цін промислових продуктів до покупної спроможности хліборобства, але й промислу торговлі. Рівнож не є злом для промислу, щоб промислові продукти дійшли до рук хліборобського консумента без оплати дорогого посередництва. А найважніше те, що недуга одної частини організму спричинює нездібність до праці цілого організму. Тому теж сильна хронічна недуга у ділянці хліборобського господарства захитала цілим господарським організмом себто і промислом і торговлею. Лікування цієї недуги тому мусять піднятись усі чинники, в інтересі яких це лежить, навіть якщоб прийшлось понести більші, але хвилеві жертви. Тими чинниками є уряд, господарська самоуправа і суспільно-господарські організації.

Знана річ, що нормальний господарський розвиток вимагає зокрема нормальних політичних відносин, що дозволяють на нормальний розвиток суспільно-господарських організацій. На жаль, цього нема на українських землях, зокрема на Волині і Поліссі. Не задержуся довше над ілюстрацією тих невідрадних відносин, бо про них вже говорено нераз і тут і на сенатській буджетовій комісії, де забирав голос між іншими сен. Януш Радзівіл. Стверджую, що політичні моменти гамували досі зорганізування і розвиток здорових українських суспільно-господарських організацій у східних воєвідствах.

КАРТЕЛІ.

Переходжу до картелів. Мушу у цьому місці висказати наше вдоволення з розвязання картелів. Однак на жаль ця акція не обняла ще усіх картелів. Також обнижка цін показалася недостаточною для хліборобства, зокрема у східних і полудневo-східних воєвідствах, а це передусім внаслідок дорогого торговельного посередництва і високих оплат залізничої тарифи. Хоч вже обнижено залізничу тарифу, проте хлібороб на селі цього не відчуває, бо через те не піднеслися ані ціни його продуктів, ані не подешевіли у такій мірі, як в інших воєвідствах, продукти промислових виробів. З обнижки тарифи користають досі майже одиноко посередники.

Спеціяльно хочу звернути увагу на дріжджевий картель, що досі не розвязаний. Ціниж на дріжджі пішли в гору і то вже після протикартелевої акції уряду. Український консумент, кооперативно зорганізований, зуживає 16 вагонів дріжджей річно, при чому одержує прямо з фабрики приділ заледви півтора вагона, решту 14 і пів вагона змушений купувати у дорого оплачуваних посередників.

Клясичним прикладом господарського егоїзму є Центропапір, котрий у приділі сирівця для промислу паперових перетворів ставляє величезні труднощі. Діяльність його утруднює у великій мірі розвиток промислу у цій ділянці. Те саме відноситься і до скляного картелю. Отже є господарською конечністю розвязати картелі: дріжджевий, паперовий і скляний. Конечною є і дальша знижка залізничої тарифи для транспортів до і зі східних і полудневo-східних воєвідств, бо вони позбавлені власних промислових виробів і змушені спроваджувати їх з далеких західних воєвідств, експортуючи зате свої хліборобські продукти до західних воєвідств. Обнижка залізничої тарифи, як теж і дальша обнижка промислових і монополевих виробів як нафта, сіль, сірники, вугіль, залізо і т. д. причиниться до збільшення внутрішніх оборотів, з користю для самого промислу і торговлі, як теж і для хліборобства.

ЕКСПОРТ І ІМПОРТ.

Переходжу до експорту й імпорту. Невідповідна регуляція зовнішнього обороту може відбитись фатально на внутрішньому ринку і замісць користи принести великі шкоди. Отже слід би при заключуванні торговельних договорів звернути увагу, щоб громадянство не несло забагато жертв у користь торговельних взаємин з закордоном. Слід все мати на увазі в першу чергу хліборобські інтереси. Що до хліборобського експорту, то треба експортувати високо кваліфікований товар, бо це впливає на добру ціну і добру опінію закордоном. Длятого експортом повинні займатися суспільно господарські організації, яких метою поза експортовою акцією є теж піднесення хліборобської культури, а тим самим випродукування високо кваліфікованого експортовоо товару. Передача експортових посвідок для приватних фірм, котрі часто торгують посвідками, а не експортовим товаром, минається з цілью. Стверджуємо, що вивозові посвідки, що їх дають українським суспільно-господарським організаціям, не відповідають їх експортовим потребам.

НЕДОЛЯ УКРАЇНСЬКОГО ТОРГОВЕЛЬНИКА.

З цього місця хочу відперти атаки ендецької преси в сторону українського приватного купецтва і промислу. Зі змісту ендецького алярму випливає, що українець не має права творити собі інших варстатів праці поза дрібним хліборобтвом і тим, щоб бути форналем та слугою. Під впливом тих алярмів наші купці і промисловці переходять тернистий шлях, застелений ріжними перепонами. Я переконаний, що й ухвала конгресу польського купецтва у Кракові про те, щоб самостійний варстат праці міг отворити купець лише по укінченні промислово торговельних шкіл і після відбутої практики, спрямована теж проти тих теперішних українських купців і промисловців. Уведення в життя цієї ухвали шляхом закону, вважаю за передвчасне, бо треба насамперед оснувати відповідну скількість фахових шкіл, а щойно пізніше жадати відповідного наукового і практичного цензу. Тоді проти цієї засади ніхто не буде опонувати, бо сама засада здорова. Жадаємо, щоби п. міністер промислу і торговлі поручив підчиненим органам, щоб вони трактували українських купців і промисловців рівнорядно з купцями інших національностей.

ДРІБНІ РЕМІСНИКИ.

Переходжу до дрібних сезонових ремісників, сільських ремісників і домашнього промислу. Ця галузь, як дуже важний чинник у господарському житті, потребує для свого розвою окремої опіки і фінансової помочі. Хочу згадати про деякі аномалії, якщо йде про домашній промисл і про сезонових сільських ремісників. Одна і друга галузь рекрутується з халупників, або власників карловатих сільських господарств і виконує свою працю переважно у зимі. Здавалось би, що ці нуждарі повинні тішитись окремою опікою; тимчасом жадається від них викупу патенту, оплати доходового податку і т. д. Жадаємо звільнення сезонового домашнього промислу і сезонових ремісників від всяких будь оплат, бо мінімальні доходи з праці не позволяють їм нести ці тягарі.

НАФТОВІ СПЕКУЛЯНТИ.

Порушу ще одну, дуже життєву для Підкарпаття справу. Маю на думці нафтовий промисл. В останніх місяцях відбувається на терені стрийського, ліського, турчанського і інших підкарпатських повітів горячковий викуп теренів від місцевих власників ґрунтів для цілей майбутньої експльоатації нафти. Безліч ріжних нафтових агентів і спекулянтів, за безцін стараються набути від селян право на експльоатацію нафти, поширюючи серед місцевих селян неправдиві відомости, що польська держава заведе небаром нафтове регале і що вже у цьому напрямку ведуться підготовчі праці, через що власники ґрунтів втратять раз на завжди можність забезпечити для себе доходи з майбутньої експльоатації нафти на їх ґрунтах. Цю шкідливу акцію можна добачити особливо в околицях с. Михновець і Липе, турчанського повіту, де після думки фахівців є можливість повстання нового видайного нафтового басейну, про що вже згадав в парляменті п. віцепреміер Квятковський. Тому, що акція нафтових спекулянтів може принести необчислимі матеріяльні шкоди власникам нафтових теренів, звертаюся іменем Української Парляментарної Репрезентації до пана міністра промислу і торговлі з проханням про авторитативне вияснення цієї справи шляхом успокоєння заінтересованих селянських кол і положення кінця махінаціям фахових спекулянтів.

Сойм приняв буджет без змін.

В середу на засіданні сойму пос. Гуттен-Чапський зреферував буджет державних довгів. Підкреслив, що консолідаційна позичка у висоті 600 міліонів золотих доведе до поладнання відносин на внутрішньому ринку. Опісля пос. Голинський виголосив реферат про буджет міністерства скарбу. Обговорюючи кредитові справи ствердив, що ощадности вийшли з приватного життя, але до нього не вертались і тому господарське життя не могло розвиватись. Господарська діяльність штигулькає ще й тому, що податки висотують все більше гроша від громадян. Вкінці звернув увагу на необхідність редукції видатків буджету.

З черги довшу промову виголосив мін. Квятковський. Обговорив найважніші моменти господарського життя і накреслив напрямі діяльности уряду в найближчому році. Закордонні довги Польщі сягають 8 міліярдів золотих і тому в 1933-34. р. Польща видала аж 276 міліонів золотих на обслугу державних довгів, цього року 1?? міліонів. Поправа буджету зарисувалась щойно в січні ц. р. Новий інвестиційний плян дасть працю найбільше 100.000 робітникам.

В дискусії промовляло кількох послів. Тому, що до буджету не зголошено поправок, маршал піддав його під голосування. Сойм приняв буджет у другому читанні.

Зміна адреси 1 зол. Можна присилати почтовими марками.

З українського життя в Югославії.

УКРАЇНЦІ У ШТРБЦІ.

Штрбці, це одно з найгірших до недавна, запущених наших сіл у Боснії, в якому всуміш з ріжно-національними елементами живуть також українські поселенці. Українці у Штрбцях до кінця 1933 р. не виявляли майже ніякого культурно-просвітнього життя. Щойно 21. січня 1934 р. заснували чит. „Просвіти“, яка є філією Т-ва „Просвіти“ в Загребі. Село Штрбці віддалене 20 км. від міста Прнявора.

Від оснування читальні освітня праця у Штрбцях під проводом голови Петра Шлапака, почала гарно розвиватись. Старші і молодь горнуться до своєї рідної організації, при читальні зорганізовано аматорський гурток, який на причуд гарно відіграв кілька вистав та захопив глядачів красою українського театрального мистецтва. Одночасно засновано хор, що українською піснею зєднав собі симпатії своїх і чужинців.

Великі заслуги на просвітньому полі має наше студенство із Загребу, яке підчас ферій не сидить із заложеними руками, але розходиться по селах та сповняє свою місійну працю. Українське селянство приймає їх дуже радо, тішиться їх приходом, бо бачить їх щиру любов до свого меншого брата та їх безкорисну працю. Завдяки студентам по ріжних наших оселях позакладано дитячі садки, де діти учаться своєї рідної пісні, мови і т. д.

Т-во „Просвіта“ у Штрбцях не забуває теж вшанувати роковини наших недавно минулих визвольних змагань. Святкувало роковини

листопада, а 2. лютого ц. р. дуже святочно вшанувало роковини 22-го січня та свято геройського бою під Крутами.

Зате з матеріяльними засобами у нас дуже погано, нема грошей ні на часописи ні на книжки, при допомозі яких ми могли б отворити очі нашому братові, доказати йому „чиї ми сини, яких батьків, ким за що закуті". Але ми віримо, що наші браття на рідній землі приймуть до серця наш благальний поклик із далекої боснійської закутини та радо нам допоможуть. Просимо надіслати нам книжки, календарі та часописи. Всі українські часописи просимо передрукувати наш поклик. Ласкаві пожертви просимо слати на адресу: Ukrajinsko Društvo „Prosvjeta", Strbci, p. Prnjavor, Wrbas. ban. Jugoslavija.

За Виділ Т-ва „Просвіта" у Штрбцях: Петро Шлапак, голова. Вас. Федчишин, секр.

—o—

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

Наступ червоних. 10-тисячний комуністичний відділ заатакував столицю провінції Шанси. Зосередили всі війська згаданої провінції, бо бояться, що японці використають ситуацію, щоб вдертися до сумежної провінції Суюан.

Премієрові Годжі не пощастило змінити становище Югославії до питання Габсбурґів ані вилучити Німеччину від наддунайських справ з огляду на те, що югославянсько-німецькі господарські взаємини надто міцні.

На Словаччині, у Братиславі, арештували 11 шпіонів, що займалися головно корабельними варстатами і питанням прохарчування на випадок війни.

В еспанськім Мароку в місті Сеута вибухли заворушення; юрба знищила друкарню та зрабувала склади плютону.

НОВИЙ КИТАЙСЬКИЙ АМБАСАДОР У НІМЕЧЧИНІ.

БЕРЛІН, 27. 2. ПАТ. Нині передав амбасадор Китаю в Німеччині Тієн-Фон-Чень свої повновласти канц. Гітлерові

Відписання дрібних залеглостей.

Міністерство скарбу видало обіжник про відписання податкових залеглостей за податок: ґрунтовий, від нерухомостей, оборотовий, від промислових свідоцтв, доходовий, маєтковий, від льокалів і будівельних площ. Обіжник наказує відписати залеглости, які повстали з виміру в 1932 р. і минулих років, якщо залеглости за поодинокі податки не переходять 400 зол. не вчисляючи податку і самоуправного додатку. Обіжник наказує відписати згадані залеглости навіть тоді, якщо платність тих податків розложено на сплати. З днем 1. березня ц. р. обіжник припиняє екзекуції за ці належитости. Якщо податкові залеглости в 1932 р. і за попередні роки перевищають 400 зол., тоді надвишку податку понад 400 зол. стягне влада екзекуцією до кінця березня 1937 р.

—o—

Радек наслідником Димітрова?

У вівторок було засідання комінтерну, та Димітрова на ньому не було, хоч узяла в ньому участь уся управа комуністичної партії. Сензацією була поява Мануїльського, про якого говорили, що скінчилася його кар'єра. Появу Мануїльського в комінтерні пояснюють саме як потвердження усунення Димітрова. Причиною усунення Димітрова є мовляв його хибна політика в Південній Америці, що зашкодила большевицькій закордонній політиці.

У московських політичних колах зачувати, що наслідником Димітрова буде Карло Радек. Коли б так сталося, то Радек мусітиме уступити зі становища начального редактора „Ізвестій" та одержить також становище в органі комінтерну „Правда".

Довкруги японського перевороту.

ЖЕРТВИ.

ЛЬОНДОН, 27. 2. ПАТ. Райтер стверджує, що точне число жертв перевороту ще невідоме; говорять, що виносить воно **80 до 100 убитих.** — Депеші з Ню Йорку подають, що у повстанні бере участь лише 600 вояків під командою кількох старшин. З Дайрену повідомляють, що **на листі осіб, яких повстанці мали убити, були теж інші міністри та кілька визначних політиків.**

ТОКІО, 27. 2. ПАТ. **Офіціяльно подали** до відома, що міністер Такагаші помер від ран. **Дипльоматичні представники чужих держав зложили на руки міністра закорд. справ кондоленцію з приводу смерти премієра Окади, адмірала Саіто та генерала Ватанабе.**

ГОЛОСИ ПРЕСИ.

ЛЬОНДОН, 27. 2. ПАТ. „Івнінг Нюз" уважає, що невдоволення з причини надто малих кредитів на армію не було справжньою причиною бунту, бо видатки на військо вже тепер пожирають половину державних доходів. „Івнінг Стендерд" шукає суспільного підложа повстання. Міністри — мовляв — підпадали впливам капіталістів, що не дбали про долю селянства. Як англійська так і французька преса боїться, що перемога мілітаристів довела б до війни на Далекому Сході та займає вороже становище до повстанців.

„ПОВСТАНЦІ ВІРНІ ЦІСАРЕВІ Й АРМІЇ".

ВАШИНГТОН, 27. 2. ПАТ. Японський амбасадор Саіто заявив, що переворот не повинен вплинути на форму устрою. **Убивство міністрів — це не замах високих військових кругів, а відрух молодих старшин, повних патріотичного ідеалізму. Провідники повстання не хотіли захопити влади, лише протестувати проти деяких потягнень уряду. Саіто уважає, що повстанці остались вірні цісареві й армії як цілости.**

РАДЕК ПРО ПОДІЇ В ЯПОНІЇ.

МОСКВА, 27. 2. ПАТ. Обговорюючи останні події в Японії Радек підкреслює в „Ізвестіях", що тайні військові фашистівські орґанізації могжуть спокійно працювати, бо члени тих орґанізацій окружені авреолею патріотизму з пристосованим до них виміром справедливости не є до волі строгий.

Імпульсом до останнього виступу, пише Радек, був некорисний політичний біланс фашистівських провідників у звязку з останніми виборами. Події з 26. лютого це безперечно новий етап у розвитку внутрішньої боротьби у таборі **кермуючої японської влади й вони можуть потягти за собою дуже поважні наслідки в закордонній політиці.**

Японія, — пише далі Радек — **яка вважає себе речником ладу Сх. Азії, уявляє собою образ февдальної фашистівської анархії. Факт цей має величезне значіння для остаточного розвитку подій, бо йде тут про глибокі протиріччя, які будуть загострюватися щораз більше в міру того, як положення ставатиме трудніше та більше скомпліковане.**

Зайве — кінчить Радек — розписуватися довше над труднощами, які представляє теперішній режим у Японії для держав настроєних мирово та які бажають полагоджувати спірні справи шляхом мирових переговорів.

18. роковини червоної армії.

(РО) Совітська преса присвячує чимало місця роковинам. „Правда" підмічує, що за останній рік боєздатність червоної армії помітно піднеслася, зокрема завдяки приверненню старшинських степенів, індустріялізації краю а також підвищенню численного стану до 1,300.000 вояків. Це необхідна реакція на постійну загрозу наїзду, зокрема японського та німецького. Інші часописи стверджують симпатію, що лучить армію з населенням, а Сталіна з Ворошиловим. Всі ці осяги мають служити лише „обороні миру" — як скромно твердить у денному приказі Ворошилов. Большевицькі часописи дуже хваляться пестрим національним складом червоної армії — забувають, що це саме її найслабше місце.

Морська конференція та санкції.

ЛЬОНДОН, 27. 2. ПАТ. Вчора міністер Іден проявив чималу активність: відбув довші наради з американським представником на морську конференцію та з двома амбасадорами: французьким та італійським. Здогадуються, що представники 4-ох великодержав погодилися перервати на тиждень наради над морським пактом і тим способом уваленнити іх від справи санкцій, бо споїться, що вдасться почати мирові переговори у східній Африці. Англійський уряд буцімто наказав Іденові, шукати у Женеві плятформи для нових переговорів, а щойно якби вони не вдалися, домагатися поширення санкцій.

НАМАГАЮТЬСЯ ВТЯГНУТИ НІМЕЧЧИНУ.

ЛЬОНДОН, 27. 2. ПАТ. Іден відбув однигодинну балачку з німецьким амбасадором; заколимунікував йому французьке предложення, щоб англьо-німецький пакт доповнити новим, що брав би під увагу вислідн морської конференції.

ДВОСІЧНЕ ВІСТРЯ САНКЦІЙ.

ЛЬОНДОН, 27. 2. ПАТ. Відповідаючи на інтерпеляцію у палаті громад, віцеміністер закордонних справ льорд Стенгоп заявив, що крім Югославії ще 3 держави домагаються компенсат втрат, які понесли, пристосовуючи санкції проти Італії.

На африканських фронтах.

ВАРШАВА, 27. 2. ПАТ подає: Абісинці твердять, що рас Мулюґета заатакував висунені італійські частини, що намагаються опанувати Амб Аляджі. Ця позиція є ще в абісинських руках, але італійці сподіються небавом її занятн. На сомалійськім фронті дійшло до поважніших боїв; абісинці не уступають, не зважаючи на сильне бомбардування.

Сталін ранений в голову чи хорий?

Льондонські часописи принесли вістку, що до Москви візвали славного хірурґа із закордону. „Дейлі Експрес" твердить, що на днях виконали атентат на Сталіна і саме до нього візвали шведського хірурґа, бо в атентаті Сталіна ранили в голову.

Інші часописи повідомляють, що комісаріят закордонних справ усі ті вістки вважає неправдивими. Один із американських журналістів просив шефа большевицького пресового виділу Уманського, щоб на доказ неправдивости повищих чуток про недугу Сталіна скликати пресову конференцію, на якій був би і Сталін. Цю просьбу відкинули з обуренням.

Далі льондонські часописи повідомляють, що Сталін, який ще тому кілька днів приняв на авдієнції делеґацію большевицької Вірменії, не взяв уже вівторок участи у святі, улаштованому з нагоди 15-ліття большевицької влади в Ґрузії. Останній раз узяв Сталін участь у нараді державних службовців тому пять днів.

Нехай священники зроблять усе, що можуть, словом і ділом, щоб прогнати язву пиянства з Христового стада, а навіть нехай стануть прикладом повної здержливости, щоб могли відвернути небезпеку, якою загрожує ця язва церкві і державі. — (Папа Лев XIII.)

Українське Протиалькогольне Товариство „Відродження".

Присилайте передплату!

Катальонія має знову автономію.

МАДРИД, 27. 2. ПАТ. Делегація кортесів дала катальонському парляментові право іменувати уряд.

ПРИВЕРТАЮТЬ ЛАД.

МАДРИД, 27. 2. ПАТ. По селах провінції Кордоби поліція арештувала учасників нападів на церкви й манастирі; найшла у них крадені речі.

НОВИНКИ.

— **Фірма „Кераміка"** під управою п. О. Ониська виплатила за місяць січень ц. р. зол. 19.30 на „Рідну Школу", як провізію від закупів української клієнтелі на провірені бльочки. Якби українське Громадянство полагоджувало численніше свої закупи у п. Ониська (Галицька 5, в подвірю), тоді Р. Школа могла би від тієї фірми діставати по кількасот золотих щомісячно.

— **В день похорону бл. п. Володимира Карпінського** — батька товариша складають директори і урядовці Земельного Банку зол. 50.— на Товариство Охорони Воєнних Могил. 1594

— **Старшина Кружка Р. Ш. ім. Ганни Барвінок** запрошує оцим Шановне Громадянство на цикль природничих викладів, що їх матиме п. проф. Олена Бережницька-Будзова, кожної середи в місяці березні ц. р. в домівці при вул. Мохнацького 12, год. 5.30 пополудне. Перший виклад відбудеться в середу 4. березня ц. р. на тему: „Розвій психіки в природі".

— **Засідання Комісії національної економіки, соціольогії й статистики при Історичній Секції НТШ** відбудеться в понеділок, дня 2. березня в 6-ій год. вечором у Бібліотеці НТШ.

— **Засідання Комісії нової історії України при Історичній Секції НТШ** відбудеться у вівторок, дня 3. березня в 6-ій год. вечором у Бібліотеці.

— **Академічні Вечорі у Львові, Стрию і Яворові.** В неділю 1. березня ц. р. в салі „Української Бесіди" у Львові (Рутовського 22) відбудеться в год. 18. виклад на тему „Постать Мойсея у творчості І. Франка". Прелегент д-р К. Чехович. — Того самого дня і в тій самій годині відбудуться ще два виклади Бог. Наук. Т-ва: в Стрию на тему: „Надприродні явища у Насті Волошин". Прелегент: о. д-р Г. Костельник, та в Яворові на тему: „Безбожництво на Совітській Україні". Прелегент: о. д-р А. Іщак.

— **Вечір рецитацій і пісень** відбудеться заходом „Т-ва письменників і журналістів" 2-го березня в год. 7.30 у „жовтій салі" Театру „Ріжнородностей". У вечорі візьмуть участь Юліян Ґеник-Березовський, Леся Кривіцька та Евгенія Зарицька. У програму входять декламації наших старших і сучасних авторів. Е. Зарицька відспіває пісні Січинського, Людкевича та Нижанковського. Акомпаніямент д-р Б. Кудрика. Так рідко трапляється в нас нагода почути добру декламацію, що кожний, хто любить її та поезію, не мине цього вечора. Білети від 50 сот. до 2 зол. можна дістати у „Союзнім Базарі".

— **Український вечір у бельгійському радіо.** Заходом Української Національної Ради у Брукселі бельгійська висильна радіостація (Посг. франц. довж. хвилі 483.9 м.) уладжує 4. березня ц. р. в год. 22 авдицію української музики, що тріватиме коло години. Будуть виконані українські пісні, наспівані на кружки хором „Думка" з Києва і хором Котка. У. Н. Р. просить українських слухачів висилати листи з оцінкою авдиції та просити, щоби брюсельська радіостація надавала частіше українські точки. Листи слати на адресу: Direction I. N. Rue du Bastion Bruxelles.

— **Югославянський консулят у Львові** (пасаж Міколяша) взиває всіх громадян Югославії, що живуть на терені львівського, станиславівського і тернопільського воєвідства, щоби відновили реєстрацію в консуляті, або, оскільки вони ще не реєстровані, зголосилися до реєстрації.

— **Відбудова мосту на Дністрі.** В Чернівцях розпочалися наради польсько-румунської комісії у справі відбудови мосту на Дністрі біля Заліщик, знищеного в часі світової війни. Рішено приступити до будови мосту ще цього року.

— **Україніка.** У брюсельському видавництві „De la Pologne" вийшла книжка про творчість англійської артистки малярки Laur-и Turner, що в 1933. р. відбула подорож по Галичині. Цілий уступ книжки присвячено малюнкам артистки, виконаним на Галицькій Україні („l'Ukraine polonaise"). Серед репродукцій є також праці артистки з Галичини: „Montagnards des Carpathes", „Maternité (Ukraine)", „Laitière Ukrainienne", і фрески у манастирській домовій церкві у Підмихайлівцях (Pidmichalovce). Текст до книжки написав мист. критик St. Zweig, саме видання бібліофільське.

— **Львівська хроніка.** До синагоги при вул. Львів добулися в ночі злодії й забрали ріжні річи вартости 2.000 зол. — Арештовано дві молоді жидівки, Ройзу Сафран і Ґеню Вітман, що видерли з рук Клявдії Ґляс портмонетку з готівкою 15 зол.

— **Краєва хроніка.** На дорозі в Рихтичах пов. Дрогобич напали на Стефана Думу два грабіжники і приложивши йому револьвер до грудей, забрали 200 зол. — В Сороках пов. Львів згоріли дві стодоли з інвентарем вартости 2.000 зол. — В Чорткові засуджено Івана Чубатого на 8 літ та його любку Анну Ільницьку на 6 літ вязниці за те, що за намовою свого нареченого вбила свою 10-місячну неправесну дитину. — В Потоці Чорнім пов. Надвірна згорів залишений без опіки 5-літний син Марії Василишин, наблизившись до розпаленої кухні.

— **На зимовому фронті.** Наслідком підвищення температури в останніх днях у Карпатах, особливо західних почав танути сніг і в ріках сильно прибула вода. Зате в північній Польщі панує дальше зима з великими сніговіями. Те саме замічається в надбалтійських державах. У риському та фінському заливі замерзла вода. Великі сніги впали в північній і східній Росії, де станув майже увесь залізничий рух. Десятки тисяч людей відгортають сніг. Одночасно на Україні і на Криму знову потепліло. Про сильне підвищення температури повідомляють з північної Америки, де виляли ріки. У стейтах Кольорадо, Текзас, Оклегома і Небраска шаліють бурі. Вітер засипує піском поле і пасовиська, загрожуючи чередам.

— **Вязниці знову повні.** Переведена недавно амнестія зовсім не причинилася до відтяження вязниць. Після випущення амнестіонованих вязнів на волю зросли негайно випадки крадежі та інших проступків і одночасно вязниці стали знову заповнюватися. Тепер вони повернули майже до того самого стану, що й перед амнестією.

— **Волинська хроніка.** Дубенський самоврядний союз рішив розпочати експльоатацію торфу, який находиться у великій скількості в дубенському повіті. Торф мають уживати як паливо в окружній електрівні, що має станути в Дубні. — Рівенський окружний суд на виїздовій сесії в Дубні засудив б. інструктора пожежної сторожі Л. Невяровського на рік вязниці за спроневірення грошей, призначених на організацію пожежництва. — На луці під селом Іване знайшли на санках тіло 56-літного Якова Стесюка, що вибравшись по сіно, замерз серед снігових заметів. — На стації Матеїв пов. Ковель підчас всідання до потягу дістався під колеса стрілець 43 п. п. Стан. Гуганський, якому відтяло ногу.

— **З Польщі.** В Тархоміні під Варшавою згоріла частина фабрики хемікалій зі шкодою одного міліона зол. — Варшавські шпиталі мають мороку з 33-літнім Леоном Каспшиковським, що вже 72 рази пробував відобрати собі життя. — На Яблонковській шосі під Варшавою дістався під потяг роверист, якому колеса відтяли голову. — В канцелярії жандармерії в Ченстохові застрілився капраль Ян Спалек з причини нещасливої любови. — У Глубокому біля Вильна підстаршина граничної сторожі, Ігнат Блашкевич застрілив у цукорні 28-літну Стефанію Стревінську, жінку судового секретаря, після чого відобрав собі життя. Блашкевич був жонатий і мав двоє дітей.

— **В руках торговців людським товаром.** Центральна слідча влада у Варшаві займається справою 19-літної Марії Холмської з Ярослава, що виїхала була до Варшави шукати посади. Тут познайомилася з якимись жінками, які намовили її виїхати до Франції на добру посаду. Холмська поїхала туди і прислала звідтам лист, повідомляючи, що добре їй ведеться. Одначе згодом почали приходити від дівчини вістки, що вона дісталась в руки торговців жінками і живе серед жахливих умовин, вязнена і тероризована. Родина дівчини звернулася до поліційної влади, яка повідомила про все польський консулят у Парижі.

— **Злодії налякались клятвою.** Рабіна Когане у Вильні обікрали злодії, забравши йому депозити на більшу суму. Рабін зробив собі таку полекшу, що оголосив клятву на злодіїв. За кілька днів дістав з почти два пакети, в яких на велику радість знайшов 10 векслів на ... зол., 8 акцій англьо-палестинського банку і ... англійських фунтів. Одночасно злодії написали, що 7.000 зол. готівкою позичають собі і просять, щоби зняв із них клятву, а коли „поправляться" на інших операціях, відошлють йому „позичені" гроші.

— **Грабункове вбивство.** На загороду господаря Бронислава Весоловського в Бушкові біля Коронова (на Поморю) напали замасковані бандити. Добувшись до хати, згасили лямпу і дали кілька стрілів, від яких Весоловський упав трупом. Крім того ранили його сестрінницю тяжко в груди. Сусіди, заалярмовані стріляниною, збігли до хати, але бандитів уже не застали. Вони зрабували кілька тисяч зол.

— **Не самогубство, але вбивство.** У звязку з вісткою, про самогубство ендецького діяча у Вижині пов. Конін, Сельського, центральна влада перевела слідство і ствердила, що Сельський не скінчив самогубством, але його застрілено. Підчас ексцесів Сельський виступив зі зброєю в руках і стрілив двічи до поліциста, який у власній обороні стрілив до Сельського і влучив його смертельно.

— **Мармор під казармою.** Підчас верчення артезійської криниці на подвірі військової казарми в Кельцах натрапили на поклади чорного мармору. Щоби цей мармор експльотувати, заходить потреба розібрати казарми.

— **З Абісинії втік аж до Берестя.** На залізничому двірці у Берестї поліція придержала пасажира, що подавав себе за італійського громадянина і леґітимувався як Фрідеріко Гіріні. Каже, що втік з абісинського фронту, щоби трохи охолодитися. Поліція перевіряє загадочну справу.

— **Загранична допомога для совітських вязнів.** У „Последніх Ведомостях" появився лист І. Солоневича, що втік із Совітської Росії й дає тепер відповідь на запити совітських емігрантів і утікінців, яких свояки находяться в Росії. Запити йшли в цьому напрямі, чи можливо переписуватись з мешканцями СССР, не наражуючи їх на небезпеку та висилати харчеві й одежні пачки для тих, що находяться на волі або засланні. Солоневич каже, що листування не наражує громадян СССР, оскільки не торкається політичних тем. Пачкам і грошевим переказам большевицька влада навіть рада. Тільки вязням і засланцям не слід висилати грошей, бо вони в найкращому випадку одержать тільки незначну частину грошей. Зате цукор, товщі, а особливо чісник можуть навіть урятувати життя засланця, бо щороку на весну у всіх таборах багато людей вмирає на цингу (шкорбут). — РО.

— **Добули підводну домовину.** Із Чорного Моря біля Варни видобули на поверхню німецьке підводне судно, затоплене підчас світової війни. В судні знайшли 13 членів залоги, яких поховано на цвинтарі у Варні.

— **Жахлива трамваєва катастрофа** склалася в Істамбулі. З причини попсутої гальми трамваєвий ваґон, що віз кількадесять осіб, які вертались із театру, не міг станути на спадистій вулиці, вискочив на скруті із шин і вдарив об стіну дому. Під дрізками ваґону і румовищем з мурів знайшлося 30 пасажирів, з яких 3 згинуло на місці, а 15 є тяжко ранених, з того 4 безнадійно.

— **Кривавий карнавал.** Підчас вуличних карнавалових походів у столиці Мексику одна розбавлена група вибрала королеву карнавалу. На неї не згодилася інша група, наслідком чого прийшло до стріляни. Заки прийшла поліція, згинуло від куль 12 осіб, а 30 ранено. Між тяжко раненими находиться також королева карнавалу.

— **Похорон за пів міліона зол.** Англійський уряд зажадав побільшення кредитів у звязку з похороном короля Юрія V. Приняття для монархів і ріжних делеґацій в Льондоні коштувало 7.000 ф. шт., удержання і перевіз армії та маринарки, що брали участь в похороні, коштувало 11.000 фунтів. Взагалі видатки, звязані з похороном англійського короля, досягли 25.000 ф. шт. (625.000 зол.).

— **Ріжні вістки.** На Каспійському морю загинув ледолям „Чарманя" разом із залогою. — Біля Аддіс Абеби розбився і згорів літак бельгійського Червоного Хреста. Летун легко потовкся. — На полярному розі Шалаврова біля Ляховських островів на східно-сибірському побережжі згоріла радіостація з мешкальним домом і харчевими складами Управи північно-морських шляхів. Вислала літаки щоби перевезли 12 осіб до найближчої полярної стації. — У Ляйпцігу стратили Мартина Кайля, який спалив жінку в самоході, щоби дістати асекураційну премію. — У Ленінграді помер визначний російський фізіольоґ Іван Павлов.

З концертової салі.

ДЕЛЯ ЛІПІНСЬКА

Відома віденська пісенькарка має у Львові вже свою „постійну“ публику, яка виповнює салю на її виступах майже по береги. Дарма, що ця публика дуже зле почувається в концертовій салі і — як можна було помітити на останньому вечорі Ліпінської — зовсім не розуміє саме найліпших, найдотепніших пісеньок артистки. Зрештою не дивниця: щоб їх зрозуміти, треба вже деякої культури, а елементи її на згаданому вечорі Ліпінської куди вільніше було найти на салі як бриліянти чи срібні лисиці... Найкращим доказом того, що артистка знає „свою“ публику, була її програма далеко не така цікава, як на її вечорах у Відні чи в інших містах за кордоном. Ліпінська — вдумчива, незвичайно інтелігентна артистка; її найсильніша сторінка — веселі пародії. Її музикальности може позавидувати неодин професійний музика: штука, з якою Ліпінська сама собі акомпаніює й одночасно співає, себто інтерпретує свої пісеньки, доходить до віртуозности і правдивого мистецтва. Жаль, що на останньому вечорі майже ввесь цікавий репертуар був старий. Публика після дотепних двозначників та натяків була апатична; після жидівських жаргонових пісеньок — шаліла з захвату.

ар.

З театру.

МІСЬКИЙ ВЕЛИКИЙ ТЕАТР: *„БАЛЬ У САВОЇ“*, оперетка на 3 дії *П. Абрагама.*

Хто бачив цю оперетку в кіні, може йти ще раз до театру: ту вона зовсім інша. У кіні головна вага покладена на інтризі; нехай глядач хвилюється, що буде далі. У театрі на перший плян виступає спів; режисер, щоб збагатити слабеньку, сіреньку інтригу, додав балет. У допомогу прийшов іще декоратор і всякі світляні ефекти. Обстанова та костюми, як на столичній сцені; Венеція вночі, з палатою дожів і ґондолею, так і каже забувати про дурненький діяльоґ закоханої пари. Найприкріше відчуває слухач те, що нечує ніяких дотепів. На прикладі артиста Венцковського бачимо, що можна ці дотепи заступити грою, рухами, мімікою. Поруч нього Вілінська підтримує оперетковий настрій. Танці цієї пари збирають голосні оплески.

Головну ролю грає в цій оперетці Ніна Кульчицька, що мала такий великий успіх у „Пригоді в Ґранд-Готелю“. Грає природно, легко, подобається публиці: — мельодійним, сильним своїм голосом, із приємним тембром, уміє орудувати у низьких і високих тонах, ніколи не насилуючи його. Її партнер К. Дембовський, з вічним усміхом, трохи скривленим, із приємним голосом, але не досить сильним, не вміє як актор створити оперетковоі креації. Орхестра не дуже рахується з силою голосу Венцковського та Вілінської, приглушуючи їх куплети.

Хто любить сидіти в театрі якнайдовше, має виставу до півночі.

м. р.

З кіна.

КІНО „КАСІНО“: *„КУКАРАЧА“ І „НАЛЕЖУ ДО ТЕБЕ“.*

Перша з цих фільм невеличка сценка з еспанського побуту з танцями. Вся у колірах. Саме на такій фільмі, де кольори грають таку велику ролю, бачимо вперше величезну різницю між звичайними сірими знимками і кольоровими. Чудові жіночі одяги, головно шалі, переливаються чудовими відтінками червоного, зеленого та блакитного кольору і стають справжньою насолодою для очей. Народня еспанська пісня про цокотуху, у супроводі танців, переплітана дотепними сценками, це маленький архитвір.

Друга фільма з відомим Шарлем Боає та Катериною Гепбурн, що виглядом і деякими рухами нагадує хвилинами Ґрету Ґарбо. Маємо тут історію диригента орхестри, що зіпсований успіхами, веде легке життя, не прив'язуючись ні до одної зі своїх звеличниць, ідучи тільки за настроями. Надибує він молоду дівчину, що має композиторський хист і закохується так, що з нею женеться. Бачимо картини щасливого спільного життя та великий успіх і згодом крізу. Фільма має дуже цікаві психольоґічні сцени, живо зміняє дію, багатством переживань може трохи томить. Боає, як завсіди, оригінальний, енерґійний.

КІНО „КОПЕРНИК“: *„ОСТАННІ ДНІ ПОМПЕЇ“.*

Славна повість Бульвера допомогла до слави Сенкевичеві, який за прикладом англійського письменника написав повість, де протиставив римському світові, опертому на силі та багатстві — християнський, що спирається на любові ближнього та милосерді. Американці люблять показувати велитенські картини, де можна орудувати масою та стихійними катастрофами. Ця фільма відтворює досить дбайливо римський побут; наче у довжезній песі йде картина за картиною. Зовсім як у „Бен-Гурі“, „Хрестоносних походах“ та „Кво вадіс“ уся вага покладена на сценах боїв; змагання глядіяторів у цирку займають тут велике місце. Дуже добрі типи головного героя Марка та Пилата Понтійського. Вибух Везувія, хоч робить враження зовсім правдивої катастрофи, занадто приголомшує нас своїм шумом і надто великою скількістю одночасних сцен.

ВІДГУКИ ДНЯ.

Молочарський ренесанс.

Досить Львова! Досить „Запорожця за Дунаєм“, бою преси і літературної нагороди за 1935 рік — отих трьох великих засадничих проблем, якими тепер займається сметанка нації по цей бік Збруча! Досить, досить, досить!

Виїдьмо на село, де сніг покрив поля, луги, діброви, де повно гумору, розмови — про нові молочарні...

Було воно так:

Позакладав Маслосоюз у ріжних місцях районові молочарні, приділив до них по кільканацять сіл, зі збірнями і без, та почав усім — хто любить масло, з маслом, чи на маслі, доставляти той симпатичний продукт. А крім того і сметану і сметанку (сметанку в переноснім значінні!) а там і пастеризоване молоко...

Хоч були тяжкі роки — доставляв, хоч били йому шиби — доставляв, хоч били ще раз — доставляв.

Виходило: ні роки, ні шиби не поможуть. А треба! Ох як треба!...

Не тому, що Маслосоюз — українська інституція, не тому, що видержує і роки і шиби. Борони Боже! Цього ніхто й не подумав. А просто тому, що провадив діло нефахово, на шкоду населення, легковірного, а загукуваного. Можна це толерувати рік, два, скажім десять, але більше — годі. (Це саме казали вже від давна молочарі-приватники і дефіцитові конкуренти!)

І почали збиратися люди доброї волі, люди биті в молочарстві звичайнім та пастеризованім, на те, щоби висвободити нарід з визиску і показати йому, як виглядає і куди веде правдивий молочарський шлях.

„Шукайте, а знайдете!“ — каже св. Євангелія. Так і тут. Виглядалоб, що наша земля аж так багато правдивих молочарників не має. А ось — пошукали і вже є: бувші коменданти постерунків, вислужені пожежники, брати Салезіяни, вдовиці по діячах, усякі секретарі усяких виділів, відділів і наддідів, а декуди то й неодин староста почув у собі молочарське покликання.

Взялися людоньки до праці — спершу підготовчої. Треба признати — з великим знанням психіки середовища. Іменно наш селянин дуже підозрливий і навіть у благодаті вітрить якусь ключку. Тому треба, для його добра, повести справу „сродве поуфне“. Бо ще готов не повірити у добру волю, у безкорисну жажду помогти йому, стане окуком, впреться як русин і тоді роби, що хочеш...

Пішли наради, конференції, комбінації, а все для добра власників одної чи двох коровин і тому... в тайні перед ними.

І вирішують на тих нарадах як найшвидше поправити занапащену молочарську справу по наших селах і створити народові справжній молочарський рай.

На розплід расової худоби позаводять найmодерніші інкубатори, виплекають спеціяльні сметанкові корови, а масло — як обіцює одна ентузіястка молочарського ренесансу — добудуть з вісім літер молока. Уділ до тих райських молочарень виноситиме два золотих і то... неконечно. А евентуальні недобори покриє пан Кредит і пані Субвенція — до яких державний скарб тепер надзвичайно підготований.

Чиж не можна з цього радіти?!

Біда тільки, що вже про це за багато людей говорить. Ще готово донестися до заінтересованих, а тоді те боговгодне і народолюбне діло готово пропасти, як пес у ярмарок.

Галактіон Чіпка.

Ширіть наш часопис!

Дописи.

ДРОГОБИЧ.

З діяльности аматорського гуртка „Зорі“. Заходом Т-ва українських ремісників „Зоря“ в Дрогобичі відограв драматичний гурток у неділю 23. II. ц. р. у власній салі при вул. Чацького песу на 5 дій „Давно те діялось“ при битком набитій салі. Песу відіграли добре, тому не дивниця, що публика гучно оплескувала молодих аматорів. На спеціяльну увагу заслуговує гра п. Коссаківної Лівії в ролі Олесі, п. Пляса Петра (Максим) і Коцюби Володимира (Андрій).

Академічні вечорі. Маріїське Т-во Пань уладжує що неділі в салі Нар. Дому академічні вечорі, на яких львівські прелеґенти виголошують виклади на ріжні теми. Дня 23. II. ц. р. о. проф. д-р Лев Глинка виголосив виклад на тему „Католицька наука про державу“ при численній участи слухачів.

СТАНИСЛАВІВ.

Концерт середношкільної молоді. Минулого четверга влаштувала молодь трьох наших середніх шкіл „Вечір українських колядок і щедрівок“. Програма концерту була багата й добре зложена. Крім продукцій хорів був ще реферат І. Чолгана про наші колядки і щедрівки, рецитація М. Вальницької і деклямація Л. Блаватської, а на закінчення „вертеп“. До найкращих точок належала рецитація М. Вальницької, що зі зрозумінням та відчуттям передала Стефаникову „Давню мельодію“. Л. Блавацька має прекрасний, дзвінкий голос. Милою несподіванкою був виступ „16-ки“ муж. гімн., яка під рукою проф. Я. Барнича зробила великий поступ. Зовсім гарно вийшла коляда „Не плач Рахиле“ в комп. Я. Барнича (бісовита), в якій Кабдак попписувався симпатичним барітоном. Колиб до „16-ки“ вдалось проф. Барничеві підшукати добрих тенорів (яких тепер у хорі дуже бракує), то 16-ка булаб бездоганним хором. Гарне враження зробив вертеп, який представляв народження Христа, при чому всі верстви українського народу складали перед малим Дитятком чолобитню й висказували свої бажання. Хори (мішані, дитячі й жіночі) вміють покищо в[illegible] співати пісні [illegible], але маємо надію, що під умілим проводом обох диригентів проф. І. Н[illegible]льського і проф. Я. Барнича навчаться й вищих таємниць хорового співу. Вся імпреза пройшла взагалі добре. Публики дуже багато.

Загальні Збори „Думки“. Мин. пятниці відбулись Заг. Збори муж. хору „Думка“, яка істнує як секція філії „Просвіти“. Збори тягнулися три години й були як звичайно, наскрізь річеві. До виділу хору вибрано одноголосно знову цілий попер. виділ і тепер виглядає він так: Богдан Ліськевич — голова (втрете); секретар — Демянчук Роман (втрете); скарбник — Крушельницький Осип (втрете); бібліот. — Греньків Марійка (втрете); господар Пукас Михайло (на місце Мачуляка Ст., який через брак часу зрікся господарства).

Попис філії Муз. Інституту ім. М. Лисенка. Мин. неділі відбувся попис елевів філії Муз. Інституту ім. М. Лисенка. На програму зложилося 25 точок. Попис виявив великий поступ у всіх елевів і доказав, що Інститут в нічому не уступає чужим школам, а навпаки, може їх в неодному і перевищує. Публики дуже мало: крім рідні виступаючих не бачили ми майже нікого. Таке мале число (коло 65 осіб) можна пояснити хіба загальною байдужністю станиславівського громадянства до всяких імпрез.

Б. Л.

Спорт.

СПОРТОВА АНКЕТА У ЛЬВОВІ.

З ініціятиви С. Т. „Україна“ у Львові та У. С. Т. „Сян“ у Перемишлі відбудеться в неділю 1. березня ц. р. друга з черги анкета українських товариств і клюбів, зорганізованих у загально-державних спортових маґістратурах. Анкета зачнеться в год. 10. передполуднем у домівці Союзу Українських Купців і Промисловців, Львів вул. Городецьких ч. 1, I. поверх. На цій анкеті має бути ухвалений правильник Української Спортової Ради і правильник розгрищок за українську чашу. Також будуть відчитані два реферати: 1) Б. Ліськевича: „Внутрішньо-українська спортова політика і взаємовідношення Українського Спортового Союзу до товариств, приналежних організаційно до загально-державних спортових маґістратур“; 2) д-ра М. Хомяка: „Як зацікавити глибше ширші круги громадянства справами спорту?“

НАЙБІЛЬШІ ЛЕЩЕТАРСЬКІ ЗМАГАННЯ СКАНДИНАВСЬКИХ ДЕРЖАВ.

ОСЛЬО, ПАТ. В середу 26. лютого ц. р. почались в Норвеґії найбільші лещетарські змагання скандинавських держав. До маратонського бігу на 50 км. стануло 140 змагунів з усіх скандинавських держав. Перемогли норвежці, які заняли два перші місця. Висліди змагань такі: 1) Сетермґрнен (Норвеґія) 4:06:08; 2) Гвервен (Норвеґія) 4:08:32; 3) Тоікка (Финляндія) 4:10:14. Дальші чотири місця заняли теж норвежці, щойно восьме здобув другий финляндець.

ШТАФЕТОВИЙ БІГ У ФРАНЦІЇ.

В Шамоні відбулися лещетарські змагання за мистецтво Франції. Штафетовий біг 4 × 10 км. виграла дружина Норвеґії (між змагунами був в ломий норвежський лещетар Ларсен, який здобув мистецтво на IV. Зимових Олімпійських Ігращах у бігу на 18 км.) у часі 2:42:323,6; друге місце дружина Франції у часі 2:52:33; третє місце штафета Чехословаччини.

ФІҐУРОВА ЇЗДА НА СОВҐАХ.

У Празі закінчились змагання за мистецтво Чехословаччини у штучній їзді на леді. В конкуренції жінок перше місце здобула олімпійська змагунка Груба, в їзді мужчин — Саділек.

ЛЕГКОАТЛЕТИЧНІ ЗМАГАННЯ ЗА МИСТЕЦТВО ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ.

У Ню Йорку закінчились зимові легкоатлетичні змагання за мистецтво Злучених Держав. Змагання закінчились такими вислідами: 1,500 — Ванцке 3:49,9 сек. (новий рекорд світа); 600 м. — О'Брієн 1:21 сек. (новий рекорд світа); 1,000 м. — Горнбостель 2:29 сек.; 5,000 м. — Брайт у 15 хвилинах (рекорд Злучених Держав).

—о—

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ:

ЛІТОПИС ЧЕРВОНОЇ КАЛИНИ, ілюстрований журнал історії та побуту. Львів, лютий 1936. Р. VIII. Ч. 2. Зміст: Ф. Невестюк: День Злуки. — Д-р М. А-вич: Традиція визвольної боротьби.— Микола Миронович: Спільна військова юнацька школа. — З приводу польської виставки т. зв. „Оборони Львова" (незрозуміле, як редакція „Літопису Ч. К.", подаючи поіменний спис членів залоги Оссолінеум, може висловлювати здивування, що там були самі українці, коли це була, як відомо, українська позиція до самого кінця львівської кампанії. Невже автор цих рядків вірить, що в Осолінеум була польсько залога?). — Інж. М. Скидан: Шлях І-го Галицького Корпусу в поході на Київ. — Іван Іванець: Білий баранчик або нечиста сила. — Осип Микула: Зі споминів залізничника. — Після трагічної смерти д-ра Кучковського. — Ігнат Порохівський: Памятна ніч у повстанчому штабі.— Теодор Марітчак: На переломі. — Посмертні згадки.

ЖІНОЧА ДОЛЯ, часопис для українського жіноцтва. Коломия. 15. лютого 1936 р. Ч. 4. Зміст: М. Підгірянка: Ідуть. Ірина Наріжна: Будні. О. К.: Тим, що думають про працю в організації. З нагоди десятиліття „Ж. Д.". Натали Королева: Дідусь. Ради молодим матерям. Ірина Домбчевська: В мандрівці. І. В.: Шлях до щастя в домі. („Його" мама). Похорони англійського короля. Д-р Ю. В. Кисілевський. О. Кисілевська: З моїх мандрівок по рідній краю. (Полісся). Марія Омельченко: Мої вражіння з болгарського життя. Вістки зза моря. Серед книжок. („Метелики на шпильках Ірини Вільде"). Лікарський порадник. Вечір народньої ноші у Львові. З жіночого руху. Поради господиням і помічницям. Що будемо їсти. Шукаю праці. Читайте й радьте. Листування редакції. З нових видань. Новинки.

СВІТ МОЛОДІ, журнал для українських дівчат. Коломия, лютий 1936 р. Ч. 2. Зміст: За конкретні форми, позитивні висліди праці. З галерії великих жінок (Юлія Яцентюківна). М. К.: Виховуймо характери. Олена Ома: Таки зможемо. Тільки небудь, що я не небудь... Тетяна Дика: поезія. Ірина Вільде: „Чорна Рада". Ірина ...мовська: Англійська молодь. Леся Петлюрівна: Про французьких дівчат. Література-мистецтво (Про цьогорічну літературну нагороду). Василь Ткачук: Світ Чорна (рецензія). Є посади, а нема кандидаток. Листування редакції. Ріжне.

НАШ СВІТОГЛЯД, науково-виховний журнал. Стрий 23. лютого 1936. Р. І. Ч. 5—6.

СЛУЖБОВИК, Львів, лютий 1936. Р. XIV. Ч. 2.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Мол. Театр. „Заграва".

Снятин:

28. II. Маріюс.
29. II. Стефко.

Режисерія театру викінчує постанову релігійної містерії „Голгофта". Рівночасно повідомляємо аматорські гуртки Снятинщини, що театр улаштовує аматорські курси.

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича.

Трускавець.

28. II. Остання Пісня.
29. II. Лев з Абісинії.
З Трускавця іде театр до Самбора.

Великий Міський Театр.

Пятниця, 28. II. год. 8. веч. „Трафіка пані генералової". Купони „Або" неважні.

Субота, 29. II. год. 8. веч. Аб. 12. „Баль у Савою" виступ І. Кульчицької та Каз. Дембовського.

Неділя, 1. III. год. 3.30 попол. Аб. 11. Ціни звичайні „Трафіка пані генералової"; год. 8. веч. Аб. 12. „Баль у Савою" виступ І. Кульчицької та Каз. Дембовського.

Театр Ріжнородностей.

Субота, 29. II. год. 8. веч. Аб. 11. „Трафіка пані генералової".

Кіна.

АПОЛЬО: „Карієра" з Мартою Еґерт.
АТЛЯНТИК: „Ц. К. вальс".
ВАНДА: „Щойно вчора", „Скамполо".
ГРАЖИНА: „Китайські моря".
КАСІНО: „Належу до тебе", „Кукурача".
КОЛІСЕЙ: „Кімната ч. 309" і ревія.
КОПЕРНИК: „Останні дні Помпеїв" і кольорова гротеска.
МАРИСЕНЬКА: „Збігдець із Яви".
МІРАЖ: „Моя маленька".
МУЗА: „Золоте озеро".
ПАН: „Анна Кареніна" з Гретою Гарбо.
ПАКС: „Марнотравний син" і актуальности.
ПАЛЯС: „Остання станиця".
РАЙ: „Додик на фронті" (Дишка).
СВІТ: „Дочка ген. Панкратова", „Бару".
СТИЛЬОВЕ: „Весела розведениця", ревія „Миляні баньки".
ТЕНЧА: „Прошак із Багдаду".
ТОН: „Зов диких".
УТІХА: „Пекло" на основі Дантого та ревія.
ХИМЕРА: „Метрополітен" (з Льоренсом Тибетом).

ФОТОПЛЯСТІКОН.

(пл. Марійська 5.)

Зі Женеви до Ліону.

Закордонне радіо.

Пятниця, 28. лютого 1936.

Будапешт (549,1) 13.40 Джез, 19.40 Сальон. музика, 21.05 „Аціс і Галятея" оп. Гендля, 22.15 Танк. музика, 22.55 Концерт Тріа, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00 Музика з усього світа, 16.00 Муз. пополудне, **Берлін** (356,7) 14.15 У ритмі танку, орх., 20.10 Веч. концерт, **Рим** (420,8) 17.00 Трансм. з акад. св. Сесилії, 22.15 Солісти, **Відень** (506,8) 17.30 Пісні та баляди, 20.00 Симф. концерт, 21.35 Улюблені вальси, **Брно** (325,4) 19.25 Нар. пісні, 21.15 Танк. музика, **Міляно** (368,6) 21.00 Симф. концерт із участю піяніста Карла Цеккія, **Ляйпціґ** (382,2) 21.10 Орх. концерт, **Париж** (1648) 21.45 „Бандера" оп. Кальмана, **Мінхен** (405,4) 22.30 Бахові твори.

Субота, 29. лютого 1936.

Відень (506,8) 12.20, 19.30 Концерт орх., 16.15 Концерт мандолінистів, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00 Музика з усього світа, 18.00 Нар. пісні й танки, 22.30 Форт. імпровізації, **Берлін** (356.7) 14.15 Легка музика, 18.15 Радіокабарет, 19.00 Тріо, 20.10 Вечір малої оркестри, **Кошиці** (259,1) 16.05 Концерт орх., **Будапешт** (546.5) 17.25 Спів, 18.45 Циг. музика, 21.30 Концерт орх., **Кельн** (455.9) 18.30 Радіоквінтет, 20.10 Вечір несподіванок, **Мінхен** (405,4) 19.00 Концерт, 20.10 Велика вес. програма. **Прага** (470,2) 19.00 Сальон. музика, 22.30 Танк. музика, **Рим** (420,8) 20.35 „Аїда" оп. Вердія, **Братислава** (298.8) 21.00 Весела муз. авд., **Париж** (1648) 21.45 „Вільний стрілець" оп. Вебера.

Львівське радіо.

Пятниця, 28. лютого 1936.

6.30 Раннішна авдиція, 6.50, 7.30 Музика з гр. пл., 7.55 Трохи інформацій, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий денник, 12.15 Для старших дітей: Куди не доходить сонце (образ із копальні вугля). 12.40 Хвилини Моцарта з гр. пл. 13.25 Хвилина домашнього господарства, 13.30 З ринку праці, 13.35 Хвилина відпочинку, з гр. пл., 15.15 Експорт, 15.20 Біржа, 15.30 Китиця шлеських пісень — дута орх., 16.00 Гутірка для хорих, 16.15 Концерт орх., 16.45 Що Лососиха й Угриниха розповідали собі цікавого — природнича гутірка для дітей. 17.00 Базальти та граніти, 17.15 Хвилина поезії, 17.20 Пісні в муз. драмі Р. Вагнера — гр. пл., 17.50 Спортовий порадник, 18.00 Ст. Малиновський: Тріо а-моль на скр., віольончелю та форт., 18.30 Прогр. скринька Ю. Тепи, 18.40 Сусп. хвилина: На службі милосердя, 18.45 Пісні в вик. Саб. Гріфлівни (сопран) в супр. фортепіяну, 19.00 Фейл.: У цирку, 19.20 Реклям. концерт, 19.35, 19.40 Спортові вістки. 19.45 Сніговий комунікат, 19.50 Бюро студій розмовляє зі слухачами. 20.00 „Манру" оп. Ігн. Падеревського; у перерві Веч. денник; Образці із сучасної Польщі, Технична скринька, 23.05 Оперетковe попурі з гр. пл.

Субота, 29. лютого 1936.

6.30 Раннішня авд., 6.50, 7.30 Музика з гр. пл., 7.55 Трохи інформацій, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий денник, 12.15 Актуальна господарська гутірка, 12.35 Концерт камер. орх., 13.25 Домашнє господарство, 13.30 Сумні й веселі мельодії з гр. пл., 14.30 Оперові фрагменти з гр. пл., 15.00 „Подяка" фрагм. із повісти Яллю Курка „Вода вище", 15.15 Польська морська торговля, 15.20 Біржа, 15.30 Сальонова орхестра, 16.00 Лекція фр. мови, 16.15 Театр Уяви: „Про мудрого царя Соломона та метелика, що тупотів ніжкою" оповідання Р. Кіплінга, 16.45 Вся Польща співає, 17.00 Відч.: Поляки на далеких суходолах і океанах, 17.15 Мистецький концерт із гр. пл., 17.45 Крук, 17.50 Балетова музика, орх., 18.40 Біольогічні основи родини, 18.50 Скрипкові твори в джез. стилі в супр. форт., 19.15 Сусп. хвилина, 19.20 Реклям. концерт, 19.35, 19.40 Спортові вістки, 19.50 Актуальна гутірка, 20.00 „Бюро перекладів" вес. авд., 20.45 Вечірній денник, 20.55 Із сучасної Польщі, 21.00 Авд. для поляків на Литві, 21.30 Засіб на кріву, 22.00 Концерт симф. орхестри, 23.05 Ріжні мельодії з гр. пл.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Долар у Львові у приватних оборотах 5.22—5.24.

Нім. марка 1·45—1·55, фр. франки 34.90—35·10, шв. франки 172.50—173·25, фунти стерлінги 26·05—26·20, австр. шілінги 99·00—101.00, чеські кор. 19.50—20.00, румунські леї 26·00—28.00, італ. ліри 32.00—35.00.

Золото: Долари 9.00—9.04, Рублі 47.50—48·50, Фр. франки 34.50—35·00, Корони 36·40—37·00, Дукати 83.00—83·80; 1 грам золота 5.93.

Срібло: Корони 0.25, Рублі 1.30, Фльорени 0.70; 1 гр. срібла 7—8 сот.

Заставні листи: 4½% дол. Т. К. З. 38—40, 5% дол. Б. Г. 49.51, 4% Зл. Б. Г. 41.43, 4½% Зл. Б. Г. 44—46, 4½% Ком. 48.50, 4% Ком. 44.46, 4% Б. Г. К. 61—63, 4½% Б. Г. К. 61—63.

Долярівка 53.00—54.00.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 27-го лютого ц. р. кооператива платив за: льоко Львів.

1 кг. масла десерового бльокового без опакування	2·70 зол.
1 кг. масла десерового в бочках враз з опакуванням	2.74·50 „
1 кг. масла дес. експорт. враз з експортовим опакуванням дає зачет по	2·75 „
1 л. молока від 11. I. 1936	0·15 „
1 л. сметани	0·75 „
1 к. яєць	3·30 „

Тенденція на масло, молоко, сметану та яйця сильна.

Маслосоюз повідомляє, що від 27. II. ц. р. платить своїм доставцям за 1 кг. живої ваги птиці, льоко подвіря птахоморні „М. С." у Львові, (вул. Декерта ч. 4):

Кури мол. товсті без остріг I. кл.	0.95 зол.
Кури товсті з острогами I. кл.	0.90 „
Індики товсті I. кл.	1.00 „
Індички товсті I. кл.	1.10 „
Пантарки товсті I. кл.	1.20 „
Качки товщені I. кл.	1.10 „

Приймає кури, качки, індики й пантарки в необмеженій кількости.

Птицю негодовану приймає по дешевшій ціні.

Приймає нових доставців.

Гарні й дешеві книжки

Видавничої Спілки „Діло"

	ціна	почтова пересилка
Д-р Василь Маковський: **Ґмінд**	2.00 зол.	2.50
Др. Е. Олесницький: **Сторінки з мого життя I.—II.**	2·80 „	0·50
Мих. Галущинський: **З Українськими Січ. Стрільцями**	1·90 „	0·50
Евген Чикаленко: **Спогади Частина I. II. III.**	4·50 „	0·50
Окрема частина по зол 1·50		
Ірина Вільде: **Химерне серце**	1·50 „	0·30
Василь Софронів: **Липнева отрута**	1·40 „	0·30
Ст. Левинський: **З японського дому**	1·50 „	0·30
М. Рудницький: **Між ідеєю і формою**	1·50 „	0·30
Е. Бронте: **Буреверхи**, переклав М. Рудницький	(вичерпане)	
Проспер Меріме: **Блакитна кімната та інші оповідання**, переклав Василь Софронів	0·95 / 1·50 „	0·25 / 0·30
Альфонс Доде: **Маціцький**, із французької мови переклав М. Рудницький	1·00 „	0·30
Володимир Островський: **Сміх землі**	0·30 „	0·15
Микола Матіїв Мельник: **Крізь дим і згар**	0·50 „	0·15
Гордій Брасюк: **Безпутні**	0·50 „	0·15
Михайло Возняк: **Шевченко і княжна Репніна**	0·80 „	0·15
Михайло Возняк: **Белей і Конисський**	0·50 „	0·15
Др. Ст. Баран: **Новий самоуправний закон**	0·80 „	0·15

Дістати можна у Видавничій Спілці **„Діло", Львів, Ринок 10** та у всіх книгарнях.

Іван Заремба, альокавтований старший службовик, рахунк. старшина-поручник УГА, від 3½ пів року в міськім заведенні для невилічимо хорих при вул. Білоноскій ч. 9 на тяжку хоробу грудей, батько 4 неповнолітніх дітей (10 і пів до 16 р.) без матери і даху над головою звертається до людей добрих серць за лептою і старою одіжжю для тих дітей, котрих родичі впали жертвою у визвольній боротьбі. 1—1

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

ПОТРІБНА жінка інтелігентна, світла, лагідна до управи дому і господарства у священика-вдівця. Зголошення на письмі з референціями і умовами надсилати до: Греко-католицький уряд Парохіяльний Желдець п. Камінка Струмилова. 1583 1-1

РІЖНІ

ВІДБИВАННЯ взорів до гафту, гарно дешево, Гетьманська 24, напроти Великого Театру. 1596 1—1

ПОТРІБНІ на цілу Польщу гуртівні і тютюневі крамниці, Торговельні Союзи і Кооперативи до продажі нових виробів для тютюневих крамниць. Зголошення приймає Опальський, Львів, Кохановського 71. 1592 1—1

УНЕВАЖНЮЮ вкрадений „Доказ особисти" виданий через маґістрат міста Бориславa з дати червень 1935. — Кость Алексевич. 1596 1—1

ОПОВІСТКИ.

Звичайні Загальні Збори Т-ва „Вакаційних Осель" у Львові відбудуться в пятницю дня 13. березня ц. р. в год. 17-ій в домівці Марійського Т-ва Пань при вул. Руській 10, партер. На випадок недостачі потрібного числа членів, Збори відбудуться по годині пізніше без огляду на скількість присутніх. — Управа. 1595 1-1

ОГОЛОШЕННЯ.

Повний Новий Збірник найкращих мельодій у часі великодних свят:

Христос воскрес; Ангел вопіяше; Плотію уснув; Воскрес Ісус от гроба — великий вибір на хор міш. і муж.

Партитура з почтою 5 зол.

ГРИГОРІЯ БАРАНОВСЬКИЙ
Kraków, Wiślna 11. 1133 3-1

Оголошуйтеся в найстаршім укр. щоденнику „ДІЛО"!

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.